

Sport jako projevový impuls vědomí

Rudolf Kischnick

Dnešní vědomí nemá ponětí o tom, že každý pohyb může znamenat určitý stupeň na cestě - buď k vyššímu člověku (k vyššímu já), nebo k podčlověku (k démoničnu). Sport neprovozujeme za účelem sebevýchovy, ale abychom se mohli vyžít. Tělesný pohyb je pro nás v nejlepším případě vyrovnáním jednostranného nervového zatížení. Že by sport rohl mít i jiné poslání, se nám zdá nemyslitelné. Moderní vědomí nezná žádný vývoj mimo a nad rozumovou oblast. Pro ně neexistuje možnost spojit se s duchovním světovým proudem na základě školení a stupňování sil, které jsou podkladem myšlení. Tím se ztrácí všechny souvislosti, kterými by bylo možno rozšířit podstatu tělesného cvičení nad běžné, triviální chápání.

Proč se jeden věnuje horolezectví, druhý lyžování a třetí jízdě na koni, zůstává v podstatě nevysvětlitelnou hádankou. Tato otázka se projeví v novém světle teprve tehdy, když připustíme, že z lidských hlubin se rodí nový vztah ke světu, který se však zpočátku nedokáže realizovat v duchovní oblasti a proto se projeví nějakou náhražkou v tělesné činnosti. Je sport skutečně zakrnělý a deformovaný duchovní impuls? Z hlediska této otázky probereme v následujícím některé moderní sporty. Až když se nám podaří takto se přiblížit k problému tělesných cvičení, ozřejmí se lidem jejich význam.

Horolezectví

Od začátku našeho století se stalo horolezectví velkou módou. V předvečer korunovace královny Alžběty II. (1953) byla rozhlášena zpráva o zdolání nejvyšší hory světa, Mount Everestu. V celém světě se o tom s o tom s obdivem mluvilo. „Nejvyšší bod Země byl zdolán! říkalo se, „Někomu neznámému se to povedlo! Ještě před sto lety by se tomu lidé smáli, ale časy se změnilly. Z horolezectví se stala vážná záležitost. Proč vlastně? Imponuje čistě tělesný výkon, nebo jsou ve hře národní city? Obojí, ale hlavní věc tkví někde docela jinde.

Instinktivně každý v sobě cítí: Také ty musíš být horolezcem, musíš se drát do výšin a dobýt vrchol. Také tvá cesta vede podél propastí a útesů, musíš čelit bouřím a mrazu, než dosáhneš sféry vyrovnání na vrcholu. Kdo dosáhne velké osamělosti na vrcholu, může dýchat čistý vzduch věčné moudrosti. Pod ním leží všechno pomíjející a nad ním se klene blankytná obloha. Je dosažena oblast čistých záměrů.

Cesta žáka duchovního školení se velmi podobá cestě horolezce. Mnoho let o něco usiluje zdánlivě zbytečně. Kupí se před ním skalní stěny a obrovské bariéry, nemůže dál. Ale tyto překážky jsou duševní a proto také musí být překonány zevnitř.

Hory člověka přitahují a mnoho lidí k sobě připoutají navždy. Člověk potřebuje strmé výšky, skály a nebezpečí. V mnohých myslích žije silná touha dostat se nahoru, do výše. Hora je smyslový obraz překážky, která se musí překonat, aby se člověk dostal na vyšší stupeň. Život je riziko, riziko je zisk. Člověk se chce ve výškách opět nalézt. Ve 20. století usiluje o vyšší skutečnost a výstup na čisté vrcholky hor, pokryté sněhem, odpovídá touze po sjednocení se s čistou ideou. Zde je sféra pravdy, tam je vystupňování pozemského. Nejvyšší vrcholy jsou ve sféře věčného sněhu. Na nejvyšších bodech mizí pozemský prach a Země chce jiskřícími ledovými krystaly sloužit už jenom paprskům světla. Myšlenky z takových výšin, čistota a světlo přivádí člověka k nadmyslovému světu.

Tomu, kdo určitým způsobem na sobě pracuje, se může projevit imaginace hory. V předivě duchovních obrazů je hora viděna jako stanice na cestě duchovního školení. Prožije to sám, ale teprve tehdy, když je zralý, když je dosaženo určitého stupně duševního vývoje. Vnitřní obraz se objeví teprve, když bylo vynaloženo dostatečné úsilí. Ve vnějším světě je to opačně. Nejprve je zde obraz, například horské krajiny, který podněcuje člověka k určité činnosti. Kdo na vnitřní cestě dosáhl imaginace hory, dosáhl už určitých duchovních schopností. Naproti tomu, kdo má obdobný smyslový zážitek ve vnějším světě, je teprve na začátku, velké zkoušky stojí ještě před ním, zatímco ten první je má již za sebou.

Moderní život je, pozorováno z této strany, mimo vší logiku. Je však pochopitelný, když právě takové zdánlivě vnější věci prosvítí touha po duchu. Až pak se rozvíjí pravé sociální porozumění, protože umíme činy jiných zařadit do velkých souvislostí. Nezůstáváme při jedné daných skutečnostech, ale chtěli bychom je rozvíjet dál, přes primitivní počáteční studium.